

Complexnummer: 409333

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Vijversburg

Aantal Monumentnummers van complexonderdelen
complexonderdelen

20 409341, 409342, 409343, 409344, 409345, 409346, 409347, 409348, 409349, 409350, 409351, 409352,
409354, 409355, 409356, 409357, 409358, 409359, 409360, 409361

Woonplaats

Tytsjerk

Gemeente

Tytsjerksteradiel

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdoject

Swarteweisein 2, 9255 JB te Tytsjerk

Complexomschrijving

BUITENPLAATS VIJVERSBURG. De geschiedenis van de historische buitenplaats gaat terug tot in de eerste kwart van de 18e eeuw, toen op het bij een herenboerderij behorende terrein een buitenplaats werd gesticht. Van de 18e-eeuwse aanleg van deze historische buitenplaats zijn in de huidige aanleg van het park van Vijversburg nog sporen bewaard gebleven. Aan de west- en zuidzijde wordt de historische aanleg gemarkeerd door een aan weerszijden door een greppel geflankeerde boomsingel, die vanaf de NW-hoek in zuidelijke richting met eiken in enkel-verband is beplant en ter hoogte van een stenen tuinhuisje uit ca. 1800, dat hier ter plekke de functie heeft van een uitzichtkoepel (vgl. een Engelse "gazebo"), een steigend verloop heeft en als wal (zonder laanbeplanting) in oostelijke richting omgaat en tot de gedeeltelijk bewaard gebleven verbindingvaart tussen de Tietjerkervaart en Rijpekerkervaart reikt, die de historische tuin- en parkaanleg van Vijversburg voor een deel in zijn breedte doorsnijdt. Oorspronkelijk vormde deze verbindingvaart de oostgrens van de tuin- en parkaanleg, maar vanaf ca. 1845, toen op Vijversburg een aanleg in landschapsstijl werd gerealiseerd, werd een deel van deze voordien openbaar toegankelijke vaart gedempt en tot een vijverpartij in landschapsstijl vergraven en werd de westgrens in westelijke richting tot haar huidige niveau aan de Swarteweisein verlegd. Aan de noordzijde van de historische tuin- en parkaanleg heeft deze vaart nog een recht verloop en wordt aan haar westzijde door een 18e-eeuwse lindensingel begrensd, die aan zijn zuidoende in westelijke richting omgaat en als zodanig waarschijnlijk het restant is van een 18e-eeuwse singelstructuur. Tot deze fragmentarisch bewaarde 18e-eeuwse aanleg behoort ook de oranjerie, waarvan het muurwerk nog uit deze tijd dateert. De noordgrens van de historische tuin- en parkaanleg wordt vanouds door de Rijksstraatweg van Leeuwarden naar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Groningen bepaald, zij het dat deze weg in het laatste decennium ook in zuidelijke richting aanzienlijk is verbreed. Toen is ook de ingang naar de buitenplaats, die zich even ten westen van het hoofdgebouw aan de Rijkstraatweg bevond, naar de aan de oostgrens gelegen Swarteweisein verplaatst. De eerste steen van het bestaande classicistische witgepleisterde hoofdgebouw op Vijversburg werd in 1844 door A.L. Ilpeij gelegd. Omstreeks deze tijd werd waarschijnlijk ook de witgepleisterde tuinkoepel ten noordoosten van het hoofdgebouw gebouwd. In deze periode werd naar ontwerp van de tuinarchitect Lucas Pieters Roodbaard een uitgestrekte parkaanleg in landschapsstijl aangelegd, die zich ondermeer kenmerkt door een groot aantal romantische vijverpartijen, omgeven door een netwerk van slingerpaden, die langs diverse decoratieve tuingebouwtjes voeren, zoals een achzijdige houten tuinkoepel, een rustiek tuinhuis annex grot en een rustieke hermitage annex hondehokken met grotwerk, en waarvan het verloop in de oostzijde van het park over een rustieke driearmige brug voert. Voorts staan in deze aanleg in landschapsstijl een 19e-eeuwse monumentale tuinvaas en een 18e-eeuwse Bacchus-sculptuur opgesteld. In de periode 1894-1925, toen de buitenplaats vererfd was op de Stichting op Toutenburg, zijn diverse onderdelen van de historische tuin- en parkaanleg vervangen. Er werden drie kettingbruggen en een brug met art deco balustrades over de vijverarmen gelegd, waarschijnlijk ter vervanging van oudere exemplaren. Ook de voliere werd herbouwd. In 1953 werd de aan de noordzijde van de historische tuin- en parkaanleg de huidige belvedere gebouwd ter vervanging van een ouder exemplaar. Als zodanig is dit bouwwerk voor de historische tuin- en parkaanleg van ondergeschikte betekenis.

De historische buitenplaats Vijversburg bestaat uit de volgende samenstellende onderdelen: 1. HOOFDGEBOUW (Huis Vijversburg), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409341; 2. HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409342; 3. OOSTELIJK BOUWHUIS, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409343; 4. WESTELIJK BOUWHUIS, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409344; 5. TOEGANGSHEK, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409345; 6. BRUG (ten oosten van het hoofdgebouw), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409346; 7. KETTINGBRUG (ten zuiden van de bouwhuizen), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409347; 8. BRUG met art deco balustrades, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409348; 9. KETTINGBRUG (bij de zuidgrens van de historische tuin- en parkaanleg), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409349; 10. DRIEARMIGE BRUG (in het oostelijk deel van de aanleg), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409350; 11. ORANJERIE, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409351; 12. TUINKOEPEL (ten noorden van het hoofdgebouw), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409352; 14. TUINHUIS ANNEX GROT, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409354; 15. HERMITAGE ANNEX HONDEHOKKEN EN ROTSPARTIJEN, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409355; 16. ACHTZIJDIGE HOUTEN TUINKOEPEL, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409356; 17. VOLIERE, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409357; 18. HARDSTENEN VAAS OP SOKKEL, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409358; 19. TUINBEELD, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409359; 20. ZONNEWIJZER, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409360; 21. KAPSCHUUR, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 409361; De historische buitenplaats Vijversburg is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang vanwege:

-het hoofdgebouw, dat een gaaf voorbeeld is van een Fries classicistisch huis uit ca. 1845 in het centrum van een historische tuin- en parkaanleg;

-elementen van een formele tuinaanleg uit de 18e en begin 19e eeuw, zoals een ronde kom, een lindesingel, omwalling, oranjerie en een stenen tuinhuis;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

-een uitgestrekte en gaaf bewaarde tuin- en parkaanleg uit ca. 1845, van de hand van Lucas Pieters Roodbaard, waarin diverse decoratieve tuinhuisjes bewaard zijn gebleven, zoals een achzijdige houten koepel, een rustiek tuinhuis annex grot en een hermitage annex hondenhokken met grotwerk.

Monumentnummer*: 409341

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82701/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hardegarijp	G			1914

Omschrijving**

HOOFDGEBOUW. Onderkelderd twee verdiepingen hoog witgepleisterd hoofdgebouw op rechthoekige grondslag onder schilddak, aan voorzijde onderbroken door een opbouw, verdeeld in een voor- en achterhuis, wellicht deels op fundamenteën en met muurwerk uit de 18e eeuw, maar grotendeels daterend uit 1844-1845, met enkele laat 19e-eeuwse toevoegingen. Voor(noord-)gevel in drie traveeën geleed, met een boven het dakvlak uitspringende met een tympaan bekroonde middenrisaliet, waarin horloge. Op beganegrond-niveau centraal de ingangspartij, bestaande uit een dubbele houten deur met panelen met bovenlicht met andreaskruisvormige roedenverdeling; aan bovenzijde door een kroonlijst afgesloten met aan weerszijden een gecanneleerde pilaster op hardstenen voetstuk. Aan weerszijden vier (gewijzigde) schuifvensters met 2-ruitsindeling. De voorgevel wordt aan bovenzijde door een kroonlijst afgesloten met simaaslijst en ornamentele paarsgewijs aangebrachte gootklossen. Op eerste-verdieping-niveau aan middenrisaliet drie dubbele openslaande deuren met vensters met 6-ruitsindeling met half rond bovenlicht waarin smeedijzeren ornamentstuk; ervoor een balkon met smeedijzeren balustrade in rechte vakken waarin afwisselend andreaskruisvormig regelwerk en regelwerk in een patroon van voluutvormige krullen. Tussen de getoogde openingen en op de hoeken gekorniste pilasters. Onder het tympaan is de naam Vijversburg aangebracht. Oostgevel: niveau voorhuis; op beganegrond-niveau twee vensters als beganegrond-niveau voorgevel. Niveau achterhuis: op beganegrond-niveau twee schuifvensters met 4-ruitsindeling; op eerste-verdieping-niveau twee vensters met 6-ruitsindeling. Westgevel: niveau voorhuis; op beganegrond-niveau een venster als op beganegrond-niveau voorgevel. Niveau achterhuis: op beganegrond-niveau drie schuifvensters met 4-ruitsindeling; op eerste-verdieping-niveau vier schuifvensters met 6-ruitsindeling. Zuidgevel: aangebracht in ca. 1895, met iets vooruitspringende middenrisaliet waarin centraal op de verdieping gelegen een dubbele deur met 2-ruitsindeling. Ervoor een balkon met balustervormige balustrades, gedragen door twee pijlers met entasis en voorzien van ionische kapitelen. De middentravee wordt aan de bovenzijde door een tympaan bekroond, waarin krulwerk in reliëf en centraal gelegen een horloge. Ter weerszijden van de ingang een gedecoreerde nis met vrijstaande sculptuur, voorstellende een staande vrouwenfiguur met in hand een druiventros (rechts) en bloementwijn (links). Aan de westgevel een gedenkplakette met de datum van de eerste steenlegging van het huis (1844) en tekst: "gelegd door Age Looxma 11peij 10 jaren" en met het verbouwingsjaar 1894.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Monumentnummer*: 409342

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82702/1

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hardegarijp	G			1914

Omschrijving**

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. De historische tuin- en parkaanleg van Vijversburg bevat nog een aantal elementen, die waarschijnlijk uit de 18e eeuw dateren. Ten oosten van het huis bevindt zich een fragment van een vaart met recht verloop, die oorspronkelijk de Rijpekerkervaart en de Tietjerkervaart met elkaar verbond en in die tijd de oostgrens van de buitenplaats vormde. De ten westen hiervan en evenwijdig hieraan gelegen lindensingel, die aan zijn zuidende in westelijke richting omgaat en tot het niveau van het huis reikt, is waarschijnlijk het restant van een 18e-eeuwse rechthoekige singelstructuur, die het huis waarschijnlijk oorspronkelijk omringde. Tot de 18e-eeuwse formele aanleg van Vijversburg behoorde waarschijnlijk ook de ronde kom, gelegen op de as van de westgevel van het huis, en de westelijke boomsingel (eiken in enkel-verband), die tot een stenen tuinhuisje uit ca. 1800 reikt, dat hier ter plekke de functie van een uitzichtskoepel had (vgl. een Engelse "gazebo"), vanaf dit punt een stijgend verloop heeft en als wal (zonder laanbeplanting) in oostelijke richting omgaat tot de genoemde verbindingsvaart. Voor het overige dateert de historische tuin- en parkaanleg uit ca. 1845, toen naar ontwerp van Lucas Pieters Roodbaard een romantische aanleg in landschapsstijl werd gerealiseerd, die zich kenmerkt door enkele open weilanden en door besloten bos- en heester-partijen met eik, kastanje, beuk, iep, naaldhout, linde en rhododendron, doorsneden door een ingenieus deels geaccidenteerd netwerk van slingerpaden. Langs de paden staan diverse als ornament bedoelde decoratieve tuinhuisjes opgesteld, die als blikvanger in de aanleg in landschapsstijl een belangrijke rol spelen, zoals de rustieke hermitage annex hondehokken, een achzijdige houten koepel, een rustiek tuinhuis annex grot en een voliere(herbouwd in 1925). Een opvallend kenmerk van deze historische tuin- en parkaanleg in landschapsstijl is de aanwezigheid van een grote hoeveelheid grillige vijverpartijen en waterlopen in landschapsstijl en van bruggen, waarvan een rustieke drieweg-brug nog naar een ontwerp uit ca. 1850 dateert en waarvan de overige ornamentele bruggen in de periode 1894-1925 zijn geplaatst. Een voor een Roodbaard-ontwerp typerende eigenschap van de historische tuin- en parkaanleg van Vijversburg is de aanleg in landschapsstijl van de voormalige moestuin en boomgaard ten zuiden van het huis, waarvan het leervormige bijna geheel door water en gedeeltelijk door een beukenhaag en eikesingel (in enkel-verband) omgeven omgrenzingsplan nog geheel is bewaard.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409343

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82701/193

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hardegarijp	G			1914

Omschrijving**

OOSTELIJK BOUWHUIS. Bouwhuis op bakstenen onderbouw met wit geschilderde houten gevels van brede planken in horizontaal verband, op langwerpige rechthoekige grondslag, onder rieten schilddak met overstek, uit de 19e eeuw. Smalle ingangs(noord-)zijde: enkele deur en rond venster met andreaskruisvormige roedenverdeling. Westzijde: twee enkele deuren en drie vensters met 4-ruitsindeling. Oostzijde: drie vensters met 4-ruitsindeling. Het bouwhuis vormt het iets kortere pendant van het met de lange zijde ernaast gelegen westelijk bouwhuis.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409344

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/187

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tytsjerk Tytsjerksteradiel Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hardegarijp G 1914

Omschrijving**

WESTELIJK BOUWHUIS. Bouwhuis op bakstenen onderbouw met wit geschilderde houten gevels van brede planken in horizontaal verband, op langwerpige rechthoekige grondslag onder rieten schilddak met overstek, uit de 19e eeuw. Smalle ingangs(noord-)zijde: dubbele deur met aan weerszijden een rond venster met andreaskruisvormige roedenverdeling. Oostzijde: twee enkele deuren, drie grote en vier kleine ronde vensters met andreaskruisvormige roedenverdeling. Westzijde: vier grote vensters en een klein venster met andreaskruisvormige roedenverdeling. In de zuidelijke ruimte van het bouwhuis is een 19e-eeuwse timmerloods gevestigd. Het bouwhuis vormt het iets langere pendant van het met de lange zijde ernaast gelegen oostelijk bouwhuis.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409345

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/181

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tytsjerk Tytsjerksteradiel Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hardegarijp G 1914

Omschrijving**

TOEGANGSHEK. Gietijzeren dubbel draaihek uit de 19e eeuw op de aan de oostzijde van de Swarteweisein gelegen toegangsbrug van Vijversburg, met van pijlvormige bekroning voorziene tralies, met ronde gecanneleerde pijlers ter weerszijden, waaraan voluutvormige zijstukken met krulwerk. De pijlers worden bekroond door een bloeiende Agave in smeedijzer.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke Efscheiding(D) Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409346

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/167

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tytsjerk Tytsjerksteradiel Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hardegarijp G 1914

Omschrijving**

BRUG ten oosten van het hoofdgebouw. Eenvoudige kettingbrug uit ca. 1900 met planken bodem op houten staanders met slanke ijzeren pijlers (waarvan enkele nog met een knop worden bekroond), waartussen eenvoudige ijzeren ketting in concaaf-verloop.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409347

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/159

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tytsjerk Tytsjerksteradiel Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hardegarijp G 1914

Omschrijving**

KETTINGBRUG ten zuiden van de bouwhuizen. Eenvoudige kettingbrug uit ca. 1900 met planken bodem op houten staanders met balustrades van twee maal vier uit drie elkaar aan de bovenzijde zich ontmoetende en door een knop bekroonde samengestelde pijlers, waartussen eenvoudige dubbele spiraalvormige gedraaide ketting in concaaf-verloop.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409348

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/148

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tytsjerk Tytsjerksteradiel Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hardegarijp G 1914

Omschrijving**

BRUG MET ART DECO BALUSTRADES ten zuiden van de kettingbrug ten zuiden van de bouwhuizen, uit ca. 1925, met planken bodem op houten staanders. Aan weerszijden van de brug een ijzeren balustrade, samengesteld uit vier tussen twee stijlen gevatte rechthoekige vakken, die in een regelmatig voor de art deco-stijl typerend patroon van paren van stijlen en regels zijn ingedeeld.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409349

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/133

Woonplaats* Tytsjerk
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1914

Omschrijving**

KETTINGBRUG bij de zuidgrens van de historische tuin- en parkaanleg. Eenvoudige kettingbrug uit ca. 1900 met planken bodem op houten staanders met slanke ijzeren pijlers (waarvan enkele nog door een knop worden bekroond), waartussen eenvoudige ijzeren ketting in concaaf-verloop.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409350

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/43

Woonplaats* Tytsjerk
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1914

Omschrijving**

DRIEARMIGE BRUG in het oostelijke deel van de aanleg in landschapsstijl. Rustieke drieweg-brug in 'Zwitserse stijl' uit ca. 1850 met planken bodem op houten staanders met een naar het centrum van de brug stijgend verloop. Onder de uit rustieke houten balken samengestelde handlijsten en tussen de stijlen van de balustrades is een patroon van grillige takken gevoegd, die geen dragende maar louter decoratieve functie hebben.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409351

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/30

Woonplaats* Tytsjerk
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1914

Omschrijving**

ORANJERIE op rechthoekig grondplan, waarvan de bakstenen onderbouw en achtergevel uit de 18e eeuw dateren. Het glazen zadeldak met ongelijke dakschilden is van recente datum.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Bijgebouwen kastelen enz.
Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409352

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82701/23

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hardegarijp	G			1914

*Omschrijving***

TUINKOEPSEL ten noorden van het hoofdgebouw. Onderkelderde wit gepleisterde tuinkoepel op rechthoekige grondslag, overkapt met een rieten tentdak met overstek, dat door een windvaan wordt bekroond, gelegen aan de noordzijde van de buitenplaats met de voorzijde naar het noorden gericht. Het bouwwerk is omgaand van een galerij voorzien, met ijzeren balustrade, bestaande uit het repeterende motief van een rechthoek waarin andreaskruisvormig regelwerk met rond het kruispunt een cirkel. De breedte van de galerij komt met het overstek van het dak overeen. De centraal aan de zuidzijde gelegen ingang deur, bestaande uit een dubbele deur met vensters met 4-ruitsindeling en half rond bovenlicht met twee haakse diagonale roeden is te bereiken via een overluidende toegangstrap van vijf treden. De dakranden van de luifel, die op slanke gedraaide pijlers steunt, is met een ornamentale band in 'chaletstijl' versierd. Ter weerszijden van de ingang deur een venster met 4-ruitsindeling. Noordgevel: twee dubbele deuren met vensters met 4-ruitsindeling. Oostgevel: een dubbele deur met vensters met 4-ruitsindeling. Westgevel: een aan de oostgevel identieke dubbele deur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinkoepel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409354

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82701/69

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hardegarijp	G			1914

Omschrijving**

TUINHUIS ANNEX GROT uit ca. 1850, aan de zuidooststrand van de in het oosten van de historische parkaanleg gelegen grote vijver. Tuinhuis op zeshoekige grondslag met de drie aan de voorkant (NO-zijde) gelegen open zijden, die elk aan de bovenzijde door een spitsboog worden afgesloten en van elkaar worden gescheiden door een rondom met bonestaken beklede pijlers, onder rieten puntdak met overstek, waarvan de horizontale lijst tussen het dakschild en de gevel met houten balkjes is bekleed. Binnenwanden van het tuinhuis bekleed met houten balkjes in visgraatverband en voorzien van een houten vierzitsbank met een zitting van houten balkjes. Het vlakke houten plafond is bezet met een stervormig patroon van houten balkjes. Aansluitend aan de noordzijde van het tuinhuis een uit grote keien samengestelde bloembak met drie vakken, in rustica uitgevoerd, op dezelfde wijze als de twee vormloze uit keien bestaande steenhopen, die als steunberen ter weerszijden van de direct aan de ZO-zijde van het tuinhuis aansluitende opening van de grot zijn aangebracht. Deze in een heuvelpartij in het park in landschapsstijl opgenomen grot is aan twee zijden van een rondboog opening voorzien, is door een tongewelf overkoepeld en heeft een s-vormig verloop, zodat het grootste deel van de wandeling door de grot in volstrekte duisternis geschiedt. Ter weerszijden van de uitgang van de grot twee aan de ingang van de grot identieke steunberen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Grot
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinkoepel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409355

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82701/61

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hardegarijp	G			1914

Omschrijving**

HERMITAGE ANNEX HONDEHOKKEN EN ROTSPARTIJEN. In 1988 gerestaureerde hermitage onder rieten schilddak met bolle dakschilden en rode nokpannen, met aan weerszijden een hondehok met pannen zadeldak, uit ca. 1850, aan de westzijde van het park in landschapsstijl. De gevels van de hermitage zijn bekleed met houten balkjes. Ter weerszijden van de ruime centraal gelegen rondboog opening een verticale ornamentele band van balkjes, afwisselend in liggend verband en in een rij van dwarsdoorgesneden balkjes. De wanden van het uit een voorportaal en binnenruimte gedeelde interieur zijn met een decoratief patroon van houten balkjes in visgraatverband bekleed. Aan de noord- en zuidwand van het voorportaal een houten bank, bekleed met houten balkjes. Aan de wand van de binnenruimte, die in een rondboog verloopt, een identieke bank. Binnenruimte en voorportaal worden door een met houten balkjes beklede wand van elkaar gescheiden, waarin centraal gelegen een rondboog opening met aan weerszijden een puntboog-vormig vensterkozijn. De vlakke plafonds van binnenruimte en voorportaal zijn met touw bekleed, dat vanuit het hart van het plafond spiraalvormig is uitgelegd. De hondehokken zijn voorzien van een rondboog opening in de voorgevel van onbewerkte in verticaal verband geplaatste houten latten, die aan de bovenzijde ongelijk uitsteken en die de topgevel een grillig aanzien verleent. Ter weerszijden van de naar het oosten gerichte ingangspartijen van de hermitage en hondehokken een vormeloze steenhoop, samengesteld uit grote keien in rustica. Enkele meters ten zuidoosten van de hermitage een identieke steenhoop. De steenhopen (totaal vijf) geven het rustieke ensemble van hermitage en hondehokken een grotachtige allure.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Hondehok
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Hermitage

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409356

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82701/57

Woonplaats* Tytsjerk
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1914

Omschrijving**

ACHTZIJDIGE HOUTEN TUINKOEPEL aan de zuidgrens van de historische tuin- en parkaanleg, uit ca. 1850, overkapt door een rieten puntdak, en met een open voor(zuid-)zijde.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie Tuinkoepel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409357

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82700/163

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hardegarijp	G			1914

Omschrijving**

VOLIERE. Houten voliere uit ca. 1925 ten zuidwesten van het hoofdgebouw, gebouwd op de plaats van een oudere voliere, bestaande uit een centraal gelegen rechthoekig houten bouwwerk onder rieten schilddak met rode nokpannen, dat door een centraal en haaks op de lange zijden aangebrachte doorgang in twee gelijke delen is verdeeld. Rond elke helft een boogvormige ombouw, omgaand en aan de bovenzijde met gaas bekleed. Beide ombouwen zijn in vijf delen geled, die corresponderen met de vijf in elke helft van het bouwwerk aangebrachte hokken.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Volière(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409358

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82700/145

Woonplaats* Tytsjerk
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1914

Omschrijving**

HARDSTENEN VAAS OP SOKKEL in het noordoostelijke deel van het park in landschapsstijl. Een slanke natuurstenen vaas met deksel uit de tweede helft van de 19e eeuw. Op de kelk van de vaas cartouches met putti met attributen. De vaas, die grote gelijkenis vertoont met twee vazen in het park van Fogelsangh State (Veenklooster), is geplaatst op een door een geprofileerde plaat afgedekte hardstenen sokkel, die zich naar boven toe boogsgewijs verjongd.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie Tuinvaas

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409359

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82700/124

Woonplaats* Tytsjerk
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1914

Omschrijving**

TUINBEELD. Ten westen van het huis in de historische tuin- en parkaanleg gesitueerde 18e-eeuwse manshoge wit geschilderde sculptuur in rode klei, waarvan de linker arm ontbreekt, voorstellende Bacchus met druiventros als attribuut.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie Tuinbeeld

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409360

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 december 1991
Kadaster deel/nr	82700/102

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Tytsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hardegarijp	G			1914

Omschrijving**

ZONNEWIJZER. Hardstenen 17e- of vroeg 18e-eeuwse zonnwijzer, bestaande uit een rechthoekige door voluten geflankeerde steen met kuifstuk met beeldhouwde acanthusbladeren. In het kuifstuk de tekst: "BREVE ET IRREVOCABILE TEMPVS". Op de rechthoekige steen de zonnwijzerplaat met dierenriembogen en bijbehorende tekens. Cijfers en tekens van de dierenriem staan in een stenen lint, dat om de plaat gedrapeerd is. De wijzer, die uit een verguld in reliëf gebeiteld zonnetje ontspringt, wordt door een driehoekige verguld ijzeren stijl gevormd. De zonnwijzer is een bouwfragment van het reeds enkele eeuwen geleden afgebroken slot Toutenburg en staat sinds de 19e eeuw in het park van Vijversburg opgesteld.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Zonnwijzer

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 409361

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82700/94

Woonplaats* Tytsjerk
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1914

Omschrijving**

KAPSCHUUR. Open 19e-eeuwse kapschuur op langwerpige rechthoekige grondslag, die aan het begin van deze eeuw door het huidige met grijze pannen gedekt zadeldak is overkapt. De kap rust op door 14 houten balk- stijlen met kepers gestutte binten, met 4 stijlen aan de korte en met 5 stijlen aan de lange zijden. De stijlen rusten op een rode bakstenen sokkel, die aan de korte zijden tot onderdorpel is doorgetrokken. De schuur staat pal achter (ten zuiden van) het westelijk bouwhuis opgesteld.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Bijgebouwen kastelen enz.
Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument